

มดแดงโตขอบดง

หลวงปู่สิม พุทธาจาโร

ณ โอกาสนี้เป็นต้นไป เป็นการสดับรับฟังพระธรรมคำสั่งสอนในทางพุทธศาสนา พร้อมกันนี้ก็ให้พากันนั่งสมาธิ นั่งขัดสมาธิเพชรให้ได้กันทุกคน การนั่งขัดสมาธิเพชรนี้ให้เอาขาซ้ายขึ้นมาทับขาขวา แล้วก็เอาขาขวามาทับขาซ้าย เอามือข้างขวาวางทับมือข้างซ้าย ตั้งกายให้เที่ยงตรง หลังตานึกภาวนาพุทโธให้ได้ทุกลมหายใจเข้า ทุกลมหายใจออก ตั้งใจระลึกให้ดีว่าเวลานี้เป็นเวลาปฏิบัติบูชา ไม่ให้จิตใจคิดฟุ้งซ่านไปที่อื่น ให้รวมเข้ามา ให้ทวนกระแสใจเข้ามาภายใน

ถ้าปล่อยให้ไปตามสังขารจิตปรุงแต่งภายนอกแล้ว ไม่มีที่จับที่สิ้น ถ้าทวนกระแสคือว่าทวนเข้ามาภายใน เหมือนคนเราพายเรือทวนกระแสน้ำขึ้นไปข้างบน น้ำนั้นย่อมมีที่สิ้นสุด คือ น้ำมันมาจากยอดภูเขา มันก็สุดแค่นั้น แต่ถ้าว่าไหลตามลำแม่น้ำลำคลองเล็กน้อยใหญ่ ไม่มีที่จับ ลงถึงมหาสมุทรสาครเรียกว่ากว้างใหญ่ไพศาล มากมายที่สุด จิตใจนี้ก็เหมือนกัน ถ้า

ปล่อยให้ดิ้นรนไปตามกามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา ตาม
ความอยากความต้องการของใจกิเลสนี้แล้ว เป็นอันว่าไม่จบไม่
สิ้น เหมือนสัตว์โลกทั้งหลายที่มาเกิด แก่ เจ็บ ตาย อยู่ในโลก ไม่
มีที่สิ้นสุด ก็เพราะว่าตามสังขารมาร ตามกิเลสมาร ตามไปกับ
กิเลสความโกรธ กิเลสความโลภ กิเลสความหลง

พระธรรมคำสอนพระพุทธเจ้านั้นถ้าจะว่ากว้างก็เรียกว่าเต็ม
โลก ทั้งมนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก ถ้าว่าน้อยningก็คือหัวใจ
ทุกคนนั่นแหละ พุทธะ จิตผู้รู้ ศาสนธรรมคำสั่งสอน คำสอนของ
พระพุทธเจ้าทั้งหลายที่มาตรัสรู้ในโลกแล้ว ก็เหมือนกัน หรือว่าที่
ยังไม่มาตรัสรู้ในโลก ในอนาคตกาล มันก็เหมือนกัน ไม่มีอะไร
แตกต่าง คือพระพุทธเจ้าทั้งหลายโดยย่อท่านก็สอนว่า ให้ละ
บาป อย่าพากันทำบาป ด้วยกาย ด้วยวาจา คือคำพูด ด้วยใจคือ
ความคิดในสิ่งที่ไม่ดี ท่านให้ละทิ้งบาปอย่าทำ แล้วท่านว่าให้
ทำบุญ กาย วาจา จิตของเราให้ระลึกรู้ในบุญในกุศล ที่ว่าให้
ภาวนาพุทโธก็คือให้ใจตั้งอยู่ในบุญ รวมมาเพื่อความสงบ วาจา
จะพูดจาปราศรัยอะไรก็ให้สังวรณระวัง คือให้เป็นสุภาषิตวาจา

คือวาจาดี วาจาไม่ดูด่าว่าร้ายป้ายสีให้แก่ใคร ไม่ยุแหย่ให้ใคร
ผิดเถียงกัน นี่เรียกว่าวาจาดี เว้นจากมุสาวาทโกหกปกปิดเป็น
ต้น

ใจดี...ใจดีนี้สำคัญมาก ใจจะดีได้ ทำอะไร เอาใจนึกคิด
เจริญภาวนา เราจะกำหนดความเกิดเป็นทุกข์ ความแก่เป็นทุกข์
ความเจ็บไข้ ความตายเป็นทุกข์อะไรได้ทั้งนั้น เมื่อเห็นสิ่งใดจะ
เป็นคน เป็นสัตว์สิ่งใดรู้จกตาม เป็นเทวดา อินทร์ พรหมก็
ช่าง ก็วนๆอยู่ในโลก อยู่ในวัฏสงสารอันเก่านี้เอง ท่านเปรียบ
อุปมาเหมือนว่า มดแดงไต่ชอบหม้อชอบไหชอบโอ่ง มันกลม
มดแดงนั้นมันก็เข้าใจว่ามันไปไกลที่สุด แต่ที่จริงคนเรามองดู
มันก็วนๆอยู่ในขอบวงกลมนั้นแหละ ความอยาก ความต้องการ
ของคนเราในใจมันก็เหมือนกัน คิดไป ปรงไป แต่งไป ก็เลยลุ่ม
หลงมัวเมาอยู่ในเรื่องอันเก่า วนไปเวียนมาอยู่ไม่จบ มันจะจบ
สิ้นอย่างใด เหมือนมดแดงไต่ชอบดั่ง ไต่ชอบหม้อ ชอบโอ่ง หรือ
ว่าวนอยู่ในวงกลม มันก็อยู่อย่างนั้น การเกิดการตายของสัตว์
ทั้งหลายจึงว่านับไม่ถ้วน อเนกชาติ นับภพนับชาติ นับกัปป์นับ

กลับไม่ถ้วน ก็เพราะมันลุ่มหลงมัวเมาอยู่ในในความโกรธ ใน
ความโลภ ในความหลง

ทีนี้จะเลิกได้ละได้นั้นอย่างไร ตั้งตัวตั้งใจขึ้นมา เรียกว่าตั้ง
สัจจะ ตั้งอธิษฐานใจ อย่างเรานั่งสมาธิภาวนา เราจะให้ตัวตรง
อย่างนี้เป็นต้น เราจะทำอย่างไร ก็คือจิตใจผู้อยู่ภายในเนี่ย
แหละ นั่งยืดเอวขึ้น ตั้งตัวให้ตรง ไม่ให้ก้มน้ก ไม่ให้เงยน้ก ไม่ให้
เอียงไปข้างซ้ายข้างขวา ถ้าเราไหว้พระพุทธรูป ไหว้พระพุทธรูป ดู
พระพุทธรูป พระพุทธรูปท่านทำไมนั่งตัวตรง ครั้นเราคิดงายก็ว่า พระ
พุทธรูปท่านไม่มีจิตไม่มีใจ ท่านก็นั่งได้ พระพุทธรูปนั้นมันก็ต้องมา
จากพระพุทธรูปเจ้า พระพุทธรูปเจ้าท่านเป็นมนุษย์ เป็นคนชั้นสูงสุด
ในบรรดามนุษย์ แต่ท่านก็ทำได้ แล้วท่านไม่เหน็ดเหนื่อยเมื่อย
หิวหรือ ก็เนื้อหนังมังสามนุษย์ มันก็เหมือนกันกับพวกเรานั้น
แหละ เจ็บมันก็เจ็บได้ แก่มันแก่ได้ ดับขันธเข้าสู่สุญญาน ก็คือว่า
มันตายได้ แตกได้

รูปร่างกายของพระพุทธรูปเจ้า พระอรหันตาเจ้าทั้งหลายมันก็
เหมือนกัน คือว่าร่างกายสังขารของมนุษย์คนเรานั้น เอาธาตุดิน

ธาตุน้ำ ธาตุไฟ ธาตุลม มาประชุมกันเข้า เรียกว่าธาตุทั้งสี่ ดิน
น้ำ ไฟ ลม ไม่นาน ภายในร้อยปีมันก็แตกไป ดับไป เป็นธรรมดา
ของธาตุชั้นนี้ แล้วก็เรียกว่าคนนั้นตาย พระองค์นั้นตาย เณรองค์
นั้นตาย ผ้าขาวนางชีที่นั้นตาย ญาติโยมที่โน่นที่นี้ตาย สวด
อภิธรรมกัน บังสุกุลกัน ชักอนิจจากัน ทำบุญทำทาน ก็เพื่อว่า
จุดมุ่งหมายคือให้ทุกๆคนจงตั้งอกตั้งใจ รวมจิตรวมใจภาวนา
ให้ดี เกิดเบื้องต้น มันแก่ชรา เจ็บไข้ได้ป่วยทุกข์ยากลำบาก
รำคาญในท่ามกลาง ดิ้นรนวุ่นวายเหมือนคนสมัยนี้ สมัยหลัง
สมัยหน้าก็เหมือนกัน มันก็ทุกข์อยู่เท่าเท่าเหนื่อยแหละ แล้วเมื่อ
หมดกำลัง กุศลเก่าหมดไปแล้ว มันก็แตกไปดับไป เกิดขึ้นแล้วก็
ดับไป เกิดขึ้นแล้วก็ดับไป เมื่อย่อก็เป็นอย่างนี้

แต่ว่าก่อนจะแตกจะดับ ถ้าคนไม่ตั้งอยู่ในทานการกุศล ไม่
ตั้งใจอยู่ในการรักษาศีลห้า ศีลแปด ไม่ตั้งใจอยู่ในการสดับรับ
ฟังพระธรรมคำสั่งสอน ไม่ตั้งใจอยู่ในสมาธิภาวนา ไม่ตั้งใจ
ฝึกฝน กาย วาจา จิตของตน บุคคลนั้นมันก็เหมือนกับว่า เป็น
ต้นไม้ที่ยังไม่ได้เอามาทำอะไรอะไร มันเป็นต้นยืน เป็นต้นอยู่ในป่าใน

ดงลึกๆโน่นนะ ยังไม่ได้ตัดต้น สีนตาย ยังไม่ได้ลากได้เข็น ยัง
ไม่ได้เข้าโรงเลื่อย โรงทำไม้ อะไรทุกอย่างกว่าจะมากลายเป็น
บ้านเป็นเรือน เป็นตึกเป็นราม เป็นกุฏิวิหารที่อยู่อาศัย ยังหลาย
อย่างอยู่ ทาน ศีล ภาวนาเป็นความรู้ แต่อะไรทั้งหมดนั้นให้ย่อ
เข้ามา ยอดของธรรมก็คือภาวนา ทำความเพียรละกิเลส ละ
กิเลสความโกรธ ละกิเลสความโลภ ละกิเลสความหลง

คำว่าละนั้น ไม่ใช่เพียงแค่ความคิดละมันจะละได้ หรือพูด
ว่าละมันจะละได้ ไม่ใช่อย่างนั้น จะเลิกได้ละได้ ตัวเองก็ต้องรู้ว่า
สิ่งที่ใจคิด สิ่งที่เราทำมันไม่ดี มองจนเห็นแง่ไม่ดี ได้รับทุกข์ บาป
นั้นได้รับทุกข์ บุญนั้นได้รับสุข ต้องมองให้เห็น ให้จิตใจที่สงบ
ระงับตั้งมั่นนี้แหละ จะเห็นเอง ไม่ต้องไปหาที่อื่น แต่ถ้าใจไม่
สงบ ไม่ตั้งมั่นเที่ยงตรงแล้ว มีอยู่มันก็ไม่เห็น เหมือนเราเดินไป
ดีๆ เอาเท้าไปตำใส่ตอ ใส่หลักใส่ตอ ใส่แ่งหิน ไปเหยียบบแก้ว
แตกของเขา คือว่าเราไม่เห็น ถ้าเห็น ใครจะไปเหยียบบ หรือว่า
บางครั้งไปเหยียบถ่านไฟแดงหรือของร้อน จึงร้องออกมาลื้ม
ตัวไป นี่คือว่ามันไม่เห็นทั้งนั้น จิตที่ตั้งมั่นในปริกรรมภาวนาจน

จิตใจนี้สงบระงับ มันมองเห็นเอง บาปเป็นอย่างไร บุญเป็น
อย่างไร มันให้ผลอย่างไร

ความจริงบุญบาปมันให้ผลแก่คนเราอยู่ตลอดเวลา แต่ว่า
จิตเราไม่ตั้งมั่น จึงไม่เห็น ไม่รู้ ไม่เข้าใจ ตามันเห็น หูก็ได้ยิน แต่
ว่า จิตมันไม่เห็น จิตนั้นมันจิตไม่แจ่มใส ไม่สงบ ไม่ตั้งมั่น มัน
เลยมองไม่เห็น มันมองไปอีกแง่หนึ่ง คือว่าแง่บาป เมื่อโกรธให้
ใครแล้ว นอกจากความโกรธในใจ ยังมีความอิจฉา พยาบาท
อาฆาต จ้องแค้น เมื่อทำให้คนที่เราโกรธไม่ได้ ก็ทำให้ข้าวของ
ของเขาเสียหายไป อันนี้ก็คือว่าไม่เลิกละความโกรธ มันจะเกิด
มากน้อยประการใด เราต้องเพียรพยายามละออกไปทีละน้อยๆ
มันไม่เหลือความเพียร แต่ว่าถ้าไม่เลิกไม่ละ ส่งเสริมมันไปเท่าไร
ก็ยิ่งจะ...เอาหละ...เดือดร้อน

ความโกรธนี้เป็นไฟเผาใจให้ร้อน ใครมีความโกรธอยู่ในใจ
ให้พากันภาวนาละ อย่าไปทำไปตาม อย่าพูดไปตาม อย่าคิดไป
ตาม อย่าไปส่งเสริมให้คนอื่นหลงไหลไปในความโกรธ มัน
เป็นอยู่ที่ใจ ก็เพียรพยายามดับที่ใจ มันจะแสดงออกมาทาง

วาจา มันเคยพูดเคยว่า โดยนิสัยของคนทีโกรธ เราก็เพียง
ระมัดระวัง คือว่าไม่ต้องพูด ถ้าไม่ต้องพูดได้เป็นการดี ถ้าหากว่า
ยังหลงอยู่ ก็เรียกว่าพูดให้มันเบาๆลงไปหน่อย อย่าให้มันแสดง
ทีโกรธหน้าดำตาแดงออกมา พูดให้มันเบาๆ หรือเบาลงไปจน
พูดในลำคอของเรา ได้ยินแต่คนเดียว อันนั้นสบายเข้ามาแล้ว
หรือเลิกได้ ละได้ ความโกรธนี้เป็นของละได้ พระพุทธเจ้าท่าน
ละได้ พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า ลูกศิษย์พระพุทธเจ้า ทั้ง
ญาติทั้งโยมสมัยก่อน มันเลิกได้ละได้ ละได้จริงๆด้วย แล้วละ
แล้วท่านก็เห็นผลด้วยตนเอง ไม่ต้องให้ใครมาชี้แจงแสดงว่า
โกรธไม่ดี อย่างนั้นอย่างนี้ อันนั้นเป็นคำสอน คำสอนนั้นมันมีอยู่
ประจำ แต่ว่าจิตใจเราจะเลิกได้ละได้ ต้องภาวนา บริกรรมทำใจ
ให้สงบตั้งมั่น

เมื่อใจสงบตั้งมั่นได้แล้ว ท่านว่า อันทีเราโกรธมันไม่มี
สาระประโยชน์อะไร ตัวเองก็เดือดร้อน บุคคลผู้อื่นเมื่อเขาได้ยิน
ได้ฟัง มันก็เดือดร้อนวุ่นวายไปเพราะว่า ปุณฺณคนเรานั้น ท่าน
เปรียบเหมือนอย่างว่า ไฟ หรือน้ำร้อนอย่างนั้น มันร้อนอยู่แล้ว

ไปโดนเข้ามันก็เจ็บ ไฟมันก็มีเชื้อเพลิงตกลงมา แล้วก็ลุก ไฟ
ความโกรธมันมีอยู่ใจจิต แต่มันสีมันไม่แดงเหมือนไฟธรรมดา
แต่ว่ามันลุกขึ้นมาได้ สิ่งไม่ดีตกเข้าไป มันลุกฮือขึ้นมา เราก็ว่า
ความโกรธ ในเวลามันได้เชื้อเพลิงนะ อันนี้เรียกว่าลึกลงไปกว่า
นั้น มันมีอยู่ในจิต เมื่อจิตนั้นยังยึดตัวยึดตน ยึดหน้ายึดตา ยึด
ชาติยึดตระกูล ยึดเรา ยึดของๆเรา ไม่ยอมปล่อยวาง ไม่มี
อโหสิกรรมให้แก่บุคคลผู้ใด ใครล่วงเกินเป็นอันว่าไม่ยอม ตัวนี้
แหละตัวสำคัญ

เราต้องพยายามภาวนาสงบกาย สงบวาจา สงบจิต รวมจิต
รวมใจเข้าไปอยู่ภายใน ถ้าจิตอยู่ภายในแล้วเหมือนกับอยู่ใน
กำแพงเจ็ดชั้น บุคคลผู้ใดไปอยู่ในกำแพงเจ็ดชั้น เจ็ดรอบ ภัย
อันตรายย่อมมีน้อย หรือไม่มีเลย แต่ถ้าผู้ใดไม่มีกำแพงกัน เสี่ยง
ดังมาก็เข้าหูถึงใจ ตาเห็นรูปก็เข้าตาถึงใจ จมูกดมกลิ่น ก็ถึงใจ
ยินดียินร้ายไปตามเรื่อง รสอาหารผ่านลิ้น ยังไม่ผ่าน มันก็ดิ้นรน
วุ่นวายไปตามเรื่อง เย็นร้อนอ่อนแข็งมาถูกต้องร่างกาย จิตใจ
มันก็วุ่นวายไปอยู่อย่างนั้น นอกนั้นแล้ว ตา หู จมูก ลิ้น กาย

ผ่านไป มาเป็นธรรมารมณอยู่ในจิต ธรรมารมณในจิตนั้นถ้าดับ
อารมณ์ที่มันเกิดขึ้นไม่ได้

ถ้าเปรียบอุปมาเหมือนอย่างว่า เอาหม้อกระทะ หม้อใหญ่ๆ
ใส่น้ำซักครึ่งนึง แล้วก็ตั้งไฟ จุดไฟข้างล่าง อีกไม่นานพอไฟลุก
ร้อน น้ำมันจะเดือด น้ำเดือดนั้นไม่รู้ว่าอะไรหละ บุบब्บๆ มีทุก
อย่างนั้นหละ สิ่งที่ไม่มันก็มีขึ้น นี่หละเมื่อมันเดือดแล้ว เมื่อมัน
โกรธแล้ว มันก็เหมือนน้ำเดือด น้ำในหม้อเดือด พวกแม่ครัว
ทั้งหลายย่อมรู้ หุงต้มอะไรๆ มันมีเดือดอยู่ในนั้น แม้จะเป็นหม้อ
ไฟฟ้ามันก็เดือดอยู่นั้นแหละ ถ้ามันบ่ร้อน ข้าวก็จะไม่สุก แกงก็ไม่
เป็นแกง ฉะนั้นจิตใจนี้ท่านว่าสงบได้เป็นการดี สงบกาย กายไม่
ทำบาป มีหลักศีลห้า ศีลแปด สงบวาจา มีหลักศีล สงบใจ หลัก
สมาธิภาวนา นั่งหลับตานึกพุทโธในใจ ไม่ต้องไปโกรธให้ใคร
ปล่อยให้มันตายเองก็ได้ ร้อยปีมันก็ตาย เราก็ไม่ถึงร้อยปีก็ตาย
ไปโกรธให้คนโน้นคนนี้ทำไม สอนจิตใจของเราจนมันยอม มัน
เชื่อเลื่อมใส เห็นได้ด้วยสติปัญญาของตนเอง แล้วมันก็ลดลงไป
ละลงไป วางลงไปได้ ไม่ต่อเติมส่งเสริม จิตมันก็สบาย

นอกจากจิตสบาย กายก็สบาย วาจาก็สบาย อะไรมันสบาย
ไปหมดแหละ ถ้าจิตสบาย อะไรก็สบายหมด อะไรๆมันมาจาก
จิต จิตเป็นตัวสำคัญ บุญบาปดีชั่วตัวกระทำมาจากจิตใจ เมื่อ
ทำแล้วมันก็ไปล้อมรอบอยู่ในหัวใจ ทำบาป บาปมันก็คอยให้ผล
ในจิตในใจนั้น แล้วมันก็ให้ผลทางนอกด้วย บุญพอเราทำแล้ว
มันก็ไปห้อมล้อมอยู่ในจิตนั้นแหละ เมื่อผลบาปให้จิ้งหะเมื่อใด
บุญมันก็เข้า ทำงานหน้าที่บุญ สลับกันไปอย่างนี้ เวลาภาวนา
ท่านจะให้นึกถึงคุณพระพุทธรเจ้า พุทธโ **พุทธโ** นั้นพระพุทธรเจ้า
ท่านบำเพ็ญมา ๔ อสงไขย แสนมหากัปป์ พระพุทธรเจ้า พระ
พุทธโ พระพุทธรโเราไม่ใช่บ่อย ท่านยังมีความพาก ความเพียร
ความพยายามไม่ท้อไม่ถอย คนอื่นจะเลิกล้มความเพียร
พระพุทธรเจ้าเราก็ไม่เปลี่ยนแปลง ตั้งใจทำความดีมาเรื่อย
จนกระทั่งดีที่สุดได้มาตรัสเป็นพระพุทธรเจ้าขึ้นในโลก ได้ดับขันธ
เข้าสู่ณพพาน ไม่ต้องเดือดร้อนวุ่นวายประการใด

นี่แหละเราท่านทั้งหลายให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติภาวนา
รวมจิตรวมใจของตนเข้ามาภายใน อันความทุกข์นั้นไม่มีใคร

ปรารถนา แต่มันก็ได้ มันลอยมาเอง เวลาทุกข์บังเกิดขึ้น คนเรา
มันจะอดทนไม่ได้ เวลาสุขกายสบายใจ อันนั้นไม่ต้องไปอดไป
ทน มันเป็นที่ชอบใจของจิตใจคนเรา จงหมั่นขยันภาวนาให้ได้
ทุกคืนทุกวัน เท่าที่มีโอกาสจะอำนวยให้ แล้วเราท่านทั้งหลายก็
จะมีแต่ความสุขความเจริญในทางพุทธศาสนา ดังแสดงมาก็
สมควรด้วยกาลเวลา เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

ที่มา: <https://youtu.be/JhVODy9cULY>